

Københavns Kommune
Socialborgmester Mia Nyegaard
Sendt via e-mail til borgmester@sof.kk.dk

Den 07 08 2019
D.nr .447991
Sagsbeh. tg_lev

Landsforeningen LEV
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup
Tlf. 3635 9696
lev@lev.dk
www.lev.dk

Opsættende virkning og retssikkerhed i forbindelse med implementeringen af "Kvalitetsstandarder på handicapområdet"

Kære Mia Nyegaard

Sårbare mennesker med udviklingshandicap rammes hårdt af Københavns Kommunes nyligt vedtagne "kvalitetsstandarder på handicapområdet".

Kommunens handicapråd, de berørte borgere og deres pårørende har siden foråret protesteret over standarderne i høringsvar, i direkte henvendelser til dig og dine politikerkolleger, på sociale medier – og ved flere demonstrationer foran rådhuset. Seneste har TV2 Lorry formidlet hårrejsende eksempler på kvalitetsstandardernes konsekvenser for helt konkrete menneskers muligheder, grundlæggende rettigheder og livsbetingelser.

Jeg anerkender, at den statslige styring af kommunerne i en årrække har haft stor og negativ betydning for velfærden, herunder ikke mindst på handicapområdet. Disse styringsmæssige rammer skal ændres, hvilket jeg tror vi er enige om. Alligevel mener jeg ikke, at disse rammer kan retfærdiggøre, at Københavns Kommune foretager et så ekstremt og urimeligt angreb på vilkårene for mennesker med udviklingshandicap, som de nye standarder medfører. Kommunens forventede besparelser på standarderne er relativt beskedne sammenholdt med de kolossale omkostninger, det vil have for nogle af kommunens mest sårbare borgere.

Jeg appellerer derfor endnu engang til, at du kasserer standarderne og ruller den iværksatte implementering tilbage.

Mit indtryk er imidlertid, at du og din forvaltning agter at forsætte den igangværende implementering af standarderne uændret – uagtet de voldsomme konsekvenser. Jeg skal derfor henlede din opmærksomhed behovet for at tage højde for en række særlige retssikkerhedsudfordringer for mennesker med udviklingshandicap i den proces.

Jeg formoder således, at du er enig med mig i, at det vil være helt uacceptabelt, hvis de planlagte besparelser opnås ved en de facto udnyttelse af at en betydelig del af borgerne i målgruppen har få ressourcer og svage forudsætninger for at håndhæve deres klageret. Nogle har en hvis støtte fra forældre eller andre i deres netværk i forbindelse med en eventuel klage til Ankestyrelsen, men en stor del af gruppen står uden denne helt afgørende hjælp.

Derfor finder jeg det helt afgørende, at du – hvis processen fortsættes – straks sørger for en implementering, som sikrer et højt og lige niveau af retssikkerhed for de mange sårbare mennesker som aktuelt rammes – både dem, som har mulighed for at få en eller anden form for retssikkerhedsbistand fra eksempelvis deres pårørende og dem, som ikke har denne mulighed.

Vi har naturligvis bemærket, at det i beskrivelsen af standarderne hyppigt understreges, at alle afgørelser på området skal ske ud fra en konkret og individuel vurdering, samt at standarderne skal anses for vejledende. Jeg betragter dette som en slags 'juridisk figenblad', der først og fremmest har til formål at forebygge, at fastlæggelsen af maksimumniveauer, kategoriseringer mv. er i direkte strid med servicelovens grundlæggende principper.

Uanset dette figenblad afspejler standarderne det, som jeg vil betegne grænse-søgende forvaltningsvirksomhed. Det er LEVs vurdering, at kvalitetsstandarderne i flere tilfælde er på kant med serviceloven, og vi anser det for endog meget nærliggende, at en stor andel af kommunens afgørelser efter de nye standarder vil blive omgjort i fald borgeren klager over sin afgørelse.

Erfaringsmæssigt ved vi imidlertid, at det kun er et mindretal som udnytter klagemulighederne i praksis. Langt de fleste klager ikke, uanset at de burde, og uanset at deres udsigt til at få medhold er lige så stort som dem der klager. Københavns Kommunes nye standarder vil således i ekstraordinær stor grad ramme sårbare uden ressourcer eller netværk til at gennemskue klagesystemet og kæmpe sig igennem det. Det er, hvad jeg betegner som handicapbetinget ulighed i retssikkerhed.

Jeg formoder som sagt, at du er enig med mig i, at det vil være uanstændigt hvis opnåelsen af det planlagte "provenu" sker ved at udnytte denne ulige retssikkerhed. Derfor håber jeg også, at du vil tage passende og effektive initiativer, der så vidt muligt eliminerer dette alvorlige problem.

Blandt de initiativer du bør overveje i den forbindelse er:

- Konsekvent genbehandling af samtlige afgjorte sager (påklagede og ikke-påklagede), når der foreligger afgørelser fra Ankestyrelsen i tilsvarende sager. Genbehandlingen skal ske på baggrund af den linje, som udstikkes i styrelsens afgørelser.
- Tydelig og eksplicit opfordring fra dig til ledelse og personale i botilbud, værksteder, dagtilbud mv. om at bistå borgerene med at forstå deres afgørelser samt med at påklage dem.

- Sikrer udpegning af værger til borgere uden den fornødne samtykkekompetence, inden der træffes nye afgørelser for disse borgere. Du bør i den forbindelse tydeligt opfordre værgerne til at vurdere behovet for at påklage afgørelserne.

Jeg skal desuden indtrængende opfordre til, at du straks foranstalter, at samtlige af kommunens afgørelser efter de nye standarder gives opsættende virkning eller et langt ikrafttrædelsesvarsel. Herved skal forebygges, at borgerne rammes af forringelser, som efterfølgende underkendes i Ankestyrelsen. I betragtning af de markante og indgribende konsekvenser, som der med al tydelighed er tale om for mange af de berørte borgere, vil et sådan tiltag være udtryk for et minimum af rimelighed over for de berørte.

Afslutningsvis skal jeg gentage min opfordring til at tage initiativ til helt at kassere de vedtagne "Kvalitetsstandarder på handicapområdet". Den styrkelse af borgernes retssikkerhed, som jeg opfordrer til herover, vil alene kunne afbøde en mindre del af standardernes ulykkelige konsekvenser.

Med venlig hilsen

Anni Sørensen
Landsformand

Kopi af brevet er sendt til Ankestyrelsen
samt til medlemmerne af Socialudvalget i Københavns Kommune.
Brevet er desuden offentliggjort på LEVs hjemmeside.